

SZTE hírek > Hírchívum > 2019. Október

„Történelmi emlékhely” – 1956. október 16. emléktáblája az SZTE Auditórium Maximumánál

2019. október 17.

Rendhagyó történelem óra, tudományos konferencia, az SZTE „Aud.Max.” „történelmi emlékhely” státuszát hirdető tábla avatása, a MEFESZ emlékmű koszorúzása, a hallgatói önkormányzatiság ünnepe. Így folytatódott a megemlékezés 63 év távlatából a Szegedi Tudományegyetemen az 1956. október 16-án tartott nagygyűlésre, ahol először mondták ki az országot forradalmi lángba borító politikai követeléseket.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

– **Az 1956-os forradalom gyűjtőszikrája a szegedi MEFESZ** – hangsúlyozta *dr. Jancsák Csaba* ifjúságkutató. Az SZTE 1956-os Emlékbizottság titkára, az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar dékánhelyettese az 1956. október 16-án a Szegedi Tudományegyetem Auditórium Maximumában tartott diákgyűlésén született MEFESZ történetének kutatója.

– **Az 1956-os forradalom és szabadságharc politikai követeléseit elsőként a szegedi egyetemisták mondták ki** hangsúlyozta *dr. Jancsák Csaba*. Összegezte a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (<http://www.mefesz.hu/>) történetével kapcsolatos, egyre bővülő információkat tartalmú mefesz.hu honlapon közzétett kutatási eredményeket azon a 2019. október 16-i tudományos konferencián, amellyel folytatódott a szegedi egyetemen előző nap elkezdődött megemlékezés-sorozat.

A MEFESZ egyik alapítója, *dr. Kiss Tamás*, a szegedi egyetem egykori joghallgatója is részt vett az SZTE 1956-ra emlékező, két napon át tartó rendezvény-sorozatán. Többek között **rendhagyó történelem órát** tartott az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskolában, a történelem tanár *Farkas Zoltán* vendégeként.

Forradalom? Forradalom!

– Forradalom? Forradalom! – kérdezett és állított Kahler Frigyes (<https://www.magyarforradalom1956.hu/v/kahler-frigyes/>) történész. Előadásában kifejtette, miként alakult ki a Kádár-korszakban az 1956. október 23. és november 4. közötti időszak „ellenforradalom”

minősítése. Majd számokkal igazolta, hogy az 1956-os szerepük miatt börtönbe vetettek, kivégzettek és internáltak „osztályösszetételét” vizsgálva jól látható, hogy **az „ellenforradalmár” minősítés nem azonos az „osztályellenséggel”**. Ez utóbbi, a korszakot is jellemző kategóriába az 1956 után bebörtönöztek 3 és az internáltak 7 százaléka sorolható.

Vezér nélküli forradalomnak nevezte 1956-ot a kutató, mert az események irányítására helyben megtalált és hiteles személyeket választottak az emberek. A történész számára – a 63 éves követeléseket elemezve – a „nemzeti forradalom” képe rajzolódik ki.

Hogyan történt a fegyveres szervek újjáépítése a forradalom után? A kérdésre Kiss Dávid (<https://veritasintezet.hu/hu/munkatarsak/kutatok/1945-utani-kutatocsoport/25-dr-kiss-david-phd>) történész válaszolt. Kiemelte, hogy a forradalmi napokban a rendőrök, katonák zöme nem vállalta a bevetést a felkelők ellen. Így aztán a Kádár-kormány fő feladatának tekintette a honvédelmi és a belügyi karhatalom, s ennek a kort jellemző formájaként a Munkásőrség (http://epa.oszk.hu/00000/00018/00033/pdf/EPA00018_hadtortenelmi_2014_4_0941-0989.pdf) megszervezését.

– A népbírászkodás azonos a pártbíráskodással – fogalmazott Zinner Tibor (https://www.ajk.elte.hu/file/KE_Zinner_Tibor_CV.pdf) történész. **A kádári megtorlás és utóélete** című előadásában arról is szólt, hogy az 1957 januárja és 1959 nyara közötti időszakban aktív **népbíróságok** összesen 5 hazai városban ontották az ítéleteket. A bíráskodásnak ez a formája 1961-ben szűnt meg. A Kádár-korszak indulásakor börtönökbe zárt felkelők közül az első csoportok 1963-ban, az utolsók 1973-ban szabadultak ki.

A rehabilitálás, **az 1989. október 20-i első semmisségi törvény** és az azt követő jogszabályok következményeit felvillantva említette, hogy 2016-ban még 60-70 esetben hiányzott a legfelsőbb bírósági fórum, a Kúria ítélete.

– **Ez a velünk élő történelem** – vélekedett zárszavában a tudományos konferencia levezető elnöki feladatát ellátó *prof. dr. Zakar Péter* történész, az SZTE nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettese.

Sztélé az „AudMax” bejáratánál

Hogyan lett "történelmi emlékhely" (<https://intezet.nori.gov.hu/tortenelmi-emlekhelyek/>) az SZTE Auditórium Maximuma? A kérdésre *dr. Jancsák Csaba*, az SZTE 1956-os Emlékbizottság elnöke válaszolt mielőtt leleplezték az SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar épülete legendás nagytermének a bejárata melletti emléktáblát. Röviden összefoglalta az SZTE 1956-os Emlékbizottsága erőfeszítéseit. (Az erről szóló, **Történelmi emlékhely az SZTE Auditórium Maximuma, ahonnan elindult az '56-os forradalom** (</sztehirek/2019-marcius/tortenelmi-emlekhely>) című cikkünk az SZTE Hírportálján 2019. március 21. óta olvasható. – *A szerlk.*)

„Az SZTE Auditórium Maximuma történelmi emlékhely. A szegedi diákok 1956. október 16-án a tudományegyetem Auditórium Maximumában nagygyűlést tartottak. Az itt megfogalmazott és országosan ismertté vált követelések készítették elő a forradalmat” – olvasható a MEFESZ megalakításának a jelentőségét dióhéjban összefoglaló ismertető a sztélén. Az emléktábla

elhelyezésének jelentőségét *prof. dr. Zakar Péter* rektorhelyettes méltatta.

A 63 esztendővel ezelőtti október 16-án az „AudMax”-ban összegyűlt diáksereg képviselőiben megjelent a sztélét avató ünnepségen az egykori joghallgatók közül *Kiss Tamás* és *Nagy Péter*; az 1956-ban vegyésznek tanuló *Husztai Zsuzsa*, *Molnár Mihály*, *Pusztay Éva*, a bölcsész *Kaposi Márton*, a főiskolások közül *Furák András*.

Kanadából érkezett a jeles ünnepségre a MEFESZ-alapító joghallgató, a már elhunyt *Lejtényi András* képviselőiben leánya, *Catherine*. Az SZTE BTK dékánját, *prof. dr. Gyenge Zoltánt* és az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar dékánját, *dr. Döbör Andrást* is láttuk az emlékezők között.

Az SZTE 1956-os Emlékbizottságának az elnöke: *dr. Kiss Tamás*, titkára: *dr. Jancsák Csaba*, valamint a testület tagjai közül: az SZTE rektorhelyettese, *prof. dr. Zakar Péter* és az SZTE EHÖK elnöke, *dr. Papp Viola* leplezte le a következő nemzedékek figyelmét is az 1956-os forradalomra, a MEFESZ-re irányító sztelét.

A MEFESZ-emlékmű virágai

Az Egyetemi Autonómia és a Hallgatói Önkormányzatiság Napjaként is ünneplik a MEFESZ megalapításának október 16. napját. E jeles ünnep rendezvényein megjelentek az SZTE 12 karának hallgatói önkormányzati vezetői is.

A Göncz Árpád sétány mellett, azaz az SZTE BTK és az SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központ közötti területen felállított fekete márvány emlékmű megőrökíti az 1956. október 20-i MEFESZ nagygyűlés főszereplőit is. *Tóth Béla* szobrászművész alkotásán a dombormű korabeli fényképfelvétel alapján készült.

– **A szegedi egyetemisták 12 majd 16 pontja lett a forradalom programja** – jelentette ki köszöntőjében *Sutus Valentin*. Az SZTE JGYPK hallgatói önkormányzatának vezetője idézte fel 63 évvel ezelőtti jeles nap történéseit.

A MEFESZ-emlékműnél rendezett ünnepségen koszorút helyeztek el az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére – többek között – a 63 évvel ezelőtt az SZTE BTK Auditórium Maximumában összegyűlt hallgatók közül *dr. Kiss Tamás* és *Pusztay Éva*; az SZTE vezetői nevében *prof. dr. Zakar Péter* nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettes, valamint *dr. Dömötör Máté* főtitkár; az SZTE 1956-os Emlékbizottság nevében *dr. Jancsák Csaba*, *prof. dr. Dux László*, valamint *Kiss Gábor Ferenc*.

A Hallgatói Önkormányzatok Országos elnöke, *Murai László* és az SZTE EHÖK elnöke, *dr. Papp Viola* egyaránt részt vett a rendezvényen. Rajtuk kívül koszorúzott a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium, a Sík Sándor Piarista Egyetemi Szakkollégium, a Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkészség, a Karolina Szakkollégium, a Kaszap István Jezsuita Szakkollégium, a Szent Imre Szakkollégium, illetve a Romzsa Tódor Görögkatolikus Szakkollégium.

Az SZTE EHÖK választmányi ülésével zárult az 1956-os forradalom és szabadságharcra emlékező egyetemi ünnepség-sorozat. E rendezvényen *Vakula Mariann*, *dr. Dani Vilmos* és *dr. Sahin Tóth István* vehette át a Hallgatói Mozgalomért Emlékérmet.

SZTEinfo – Ú. I.
Fotók: Bobkó Anna

Korábban írtuk:

A szegedi egyetemen lobban fel az 1956-os forradalom lángja (/sztehirek/2019-oktober/szegedi-egyetemen?folderID=49833&objectParentFolderId=19396)

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet